

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Управління Служби безпеки України в Херсонській області

Слідчий відділ

вул. Лютеранська, 1, м. Херсон, 73000 тел. (0552) 42-21-29

www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu_sv_kherson@ssu.gov.ua, Код ЄДРПОУ 20001728

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

місто Миколаїв

«03» грудня 2025 року

Слідчий групи слідчих у кримінальному провадженні – старший слідчий в ОВС слідчого відділу УСБУ в Херсонській області підполковник юстиції Садонов Кирило Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22024230000000236 від 28.05.2024 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 111, ч. 2 ст. 260, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 36, 42, 276-278 КПК України,

П О В І Д О М И В:

Рожественському Вадиму Ріхардовичу, 28.11.1988 року народження, уродженцю Республіки Узбекистан, громадянину Російської Федерації (далі – РФ), документованому паспортом громадянина РФ серії 9704 № 296500 від 13.03.2008, зареєстрованому та проживаючому за адресою: РФ, Чувашська Республіка, Батиревський район, с. Битарєво, вул. Миру, 22, кв. 15, військовослужбовцю «2 мотострілкового батальйону 109 стрілецького полку 1 армійського корпусу (до 2022 року – так звана «народная милиция») ДНР», посада – командир взводу, в званні старший сержант, раніше не судимому, стосовно якого 25.08.2025 до Великоолександрівського районного суду Херсонської області направлено обвинувальний акт у кримінальному провадженні № 22025230000000341 від 17.07.2025 за ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України,

про те, що він підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у

вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України (у редакції ст. 438 КК України на час вчинення кримінального правопорушення).

**Фактичні обставини кримінального правопорушення,
у вчиненні якого підозрюється Рождественський В.Р.**

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення ЗС РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, із 19.02.2014 до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією РФ проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

Згідно статті 4 Конвенції про захист цивільного населення під час війни, підписаної у м. Женеві 12.08.1949, учасниками якої є, зокрема Україна та Російська Федерація (далі за текстом – Конвенція), особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Відповідно до положень ст. 27 Конвенції особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

З урахуванням положень стосовно здоров'я, віку та статі, сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, має право поводитися з усіма ними однаково, без жодної дискримінації, зокрема стосовно раси, релігії або політичних переконань.

Статтею 29 Конвенції передбачено, що сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поводження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

У силу положень ст. 31 Конвенції жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Відповідно до ст. 32 Конвенції забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше brutальне поводження з боку як цивільних, так і військових властей.

Згідно зі ст. 147 Конвенції серйозні порушення, про які йдеться у Конвенції, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: тортури або нелюдяне поводження.

Частиною 1 статті 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року (далі – Додатковий протокол I) встановлено, що тією мірою, якою їх торкається ситуація, зазначена у статті 1 цього Протоколу, з особами, які перебувають під владою сторони, що бере участь у конфлікті, і не користуються сприятливим ставленням згідно з Женевськими Конвенціями або згідно з цим Протоколом, за всіх обставин поведуться гуманно, і вони, як мінімум, користуються захистом, передбаченим у цій статті, без будь-якої несприятливої різниці, заснованої на ознаках раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії чи віросповідання, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового стану, народження чи іншого статусу або на яких-небудь інших подібних критеріях. Кожна сторона має з повагою ставитися до особи, честі, переконань та релігійних обрядів усіх таких осіб.

Відповідно до ч. 2 ст. 75 Додаткового протоколу I заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів:

а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:

а.1) вбивство;

а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні;

а.3) тілесні покарання;

е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Крім того, відповідно до ст. 8(2)(a)(ii), (iii) Римського статуту Міжнародного кримінального суду катування або нелюдське поводження, умисне заподіяння шкоди здоров'ю, є воєнними злочинами.

Починаючи з 09 березня по 11 листопада 2022 року, військовослужбовці різнорідних сил і з'єднань угруповання військ ЗС РФ на Миколаївсько-Криворізькому напрямку, у тому числі стрілецьких полків «ЛНР» та «ДНР», повністю окупували територію Калинівської селищної територіальної громади Бериславського району Херсонської області, де розмістили бойову техніку, безперешкодно пересувалися вулицями, користувалися майном місцевих жителів, у тому числі проживали у їх будинках, залякували та нелегально ув'язнювали цивільних осіб, застосовуючи до них жорстоке поводження і погрози фізичною розправою, контролювали їх переміщення в межах населених пунктів, проводили рейди по домоволодіннях.

Таким чином, військовослужбовці ЗС РФ, які окупували та контролювали територію Калинівської селищної територіальної громади, розташованої на території Бериславського району Херсонської області, були обізнані та повинні були дотримуватися норм міжнародного гуманітарного права.

У невстановлений досудовим розслідуванням час та дату, але не пізніше березня 2022 року, військовослужбовці 2 мотострілкового батальйону «109 стрілецького полку 1 армійського корпусу ДНР» (далі – 2 мб 109 сп 1 ак «ДНР») **Рождественський Вадим Ріхардович, 28.11.1988 року народження, та Балабан Дмитро Валерійович, 24.01.1992 року народження**, проходили службу та брали активну участь у військових діях проти України, відкрито носили автоматичну зброю, формений одяг та спорядження, які приналежні військовослужбовцям РФ, тобто відповідно до ст. ст. 43, 44 Додаткового протоколу I були комбатантами та зобов'язані додержуватись норм міжнародного права, застосовуваного в період збройного конфлікту.

Виконуючі відведені їм ролі, 13.06.2022 приблизно об 11.00 год. військовослужбовці 2 мб 109 сп 1 ак «ДНР» **Рождественський В.Р., Балабан Д.В.**, діючи спільно між собою та з ще двома невстановленими досудовим розслідуванням військовослужбовцями ЗС РФ, будучи озброєними вогнепальною зброєю, з метою проведення обшуку прибули до місця мешкання потерпілого **р.н., за адресою:** Херсонська область, Бериславський район, с-ще **_____**, вул. **_____**, буд. **_____**.

Перебуваючи на території вказаного домоволодіння, **Рождественський В.Р.** навів зброю на **_____**, зазначаючи про те, що їм відомо про обізнаність потерпілого щодо роботи веж мобільного стільникового зв'язку. Отримавши на це заперечення від **_____**, вказані особи провели обшук будинку та прилеглої території, після чого покинули територію домоволодіння, зазначивши, що ще «повернуться», а до того часу потерпілий має згадати «прізвища осіб, які володіють потрібною їм інформацією».

Наступної доби, а саме 14.06.2022 у першій половині дня (більш точний час у ході досудового розслідування не встановлено) **Рождественський В.Р., Балабан Д.В.**, діючи спільно між собою та з ще одним невстановленим досудовим розслідуванням військовослужбовцем ЗС РФ, будучи озброєними

вогнепальною зброєю, повторно прибули за місцем проживання потерпілого за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с-ще , вул. , буд. .

У той час, коли наблизився до зазначених осіб, Балабан Д.В., діючи спільно та у присутності Рождественського В.Р. і невстановленого досудовим розслідуванням військовослужбовця ЗС РФ, без будь-яких пояснень, застосовував стосовно фізичне насильство шляхом нанесення одного удару кулаком правої руки в живіт, чим порушив вимоги статті 27 Конвенції (заборона насильства) та ст. 75(2)(а)(а.3) Додаткового протоколу I (заборона тілесних покарань).

Після цього, Рождественський В.Р., діючи за попередньою змовою з Балабаном Д.В. та з ще одним невстановленим досудовим розслідуванням військовослужбовцем ЗС РФ, із застосуванням фізичної сили посадили на заднє сидіння автомобіля невстановленої марки та моделі, на якому перевезли його за с-ще Херсонської області, тим самим затримали цивільну особу, яка у складі Збройних Сил чи інших збройних формувань України не перебувала, військової зброї не мала, участі у бойових діях не брала, тобто була особою, яка підпадає під захист ст. 4 Конвенції, як громадянин України, котрий не бере активної участі у бойових діях та опинився у ході окупації під владою сторони конфлікту (РФ).

Зупинивши автомобіль посеред дороги за с-щем Херсонської області (за координатами 47. , 32.), Рождественський В.Р. наказав вийти з автомобіля та підійти до нього. Коли потерпілий наблизився до Рождественського В.Р., останній безпричинно застосував стосовно фізичне насильство шляхом нанесення одного удару прикладом автомата в плече потерпілого та одного удару ногою в живіт.

У подальшому, Балабан Д.В., діючи за попередньою змовою з Рождественським В.Р. та з ще одним невстановленим досудовим розслідуванням військовослужбовцем ЗС РФ, дістав з автомобілю саперну лопату, кинув її потерпілому та наказав копати.

Одразу після цього, Балабан Д.В., діючи спільно та у присутності Рождественського В.Р. і невстановленого досудовим розслідуванням військовослужбовця ЗС РФ, наставив вогнепальну зброю на та, звинувачуючи потерпілого у наведенні та передачі інформації про позиції військовослужбовців ЗС РФ, застосував стосовно останнього психологічне насильство, що виразилося у здійсненні імітації його розстрілу шляхом двох - трьох пострілів з автоматичної зброї під ноги.

Надалі, Рождественський В.Р. продовжуючи переслідувати спільну злочинну мету, застосував до фізичне насильство, що виразилося в нанесенні одного удару прикладом автоматичної зброї в область голови, від якого потерпілий присів на землю.

Продовжуючи свої злочинні дії, Рождественський В.Р. за попередньою змовою з Балабаном Д.В. та з ще одним невстановленим досудовим розслідуванням військовослужбовцем ЗС РФ застосували до фізичне насильство шляхом хаотичного нанесення у сукупності щонайменше 50

(точна кількість у ході досудового розслідування не встановлена) ударів ногами, руками в різні частини тіла потерпілого.

Своїми діями Рождественський В.Р., Балабан Д.В. та інший невстановлений військовослужбовець ЗС РФ порушили вимоги статей 32, 147 Конвенції (заборона катування) та статтю 75(2)(а)(а.2), (а.1)(е) Додаткового протоколу I (заборона катування, погроза вбивством).

За результатами застосування до фізичного насильства та катування Рождественський В.Р., Балабан Д.В. та невстановлений військовослужбовець ЗС РФ спричинили потерпілому тілесні ушкодження у вигляді закритих переломів 6,7 ребер справа з розривом правої легені, які відносяться до середньої тяжкості тілесних ушкоджень за ознакою тривалого розладу здоров'я.

По закінченню побиття вказані особи покинули місце злочину, поїхавши у невідомому напрямку, залишивши потерпілого без допомоги та у небезпечному для життя стані.

Отже, Рождественський В.Р. за попередньою змовою з Балабаном Д.В., та іншою невстановленою досудовим розслідуванням особою, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, вчинив дії, спрямовані на порушення законів та звичаїв війни, що полягало у жорстокому поводженні з цивільним населенням, яке виразилось у катуванні: нанесенні ударів, завданні сильних фізичних (побоїв і тілесних ушкоджень) та психічних (імітація страти) страждань потерпілому Медвенчуку І.В. з метою отримання інформації, яка їх цікавила, чим порушив ст. ст. 27, 32, 147 Конвенції (заборона насильства та катування) та ст. 75(2)(а.2), (а.3), (а.1)(е) Додаткового протоколу I (заборона катування та тілесних покарань, погроза вбивством).

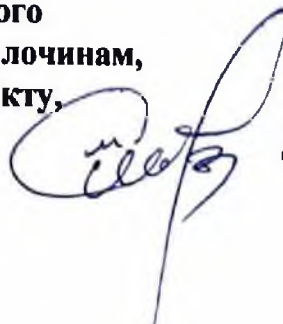
Таким чином, Рождественський Вадим Ріхардович, 28.11.1988 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням, вчиненому за попередньою змовою групою осіб (у редакції ст. 438 КК України на час вчинення кримінального правопорушення).

Старший слідчий в ОВС СВ
УСБУ в Херсонській області
підполковник юстиції

Кирило САДОНОВ

ПОГОДЖЕНО
Прокурор відділу процесуального
керівництва та підтримання публічного
обвинувачення управління протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту,
Херсонської обласної прокуратури

Дмитро МЕЛЬНИК